

Міністерство охорони здоров'я України
Українська медична стоматологічна академія

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СТОМАТОЛОГІЇ,
ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ, ПЛАСТИЧНОЇ ТА
РЕКОНСТРУКТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ГОЛОВИ ТА ШИЇ»**

присвяченої 155-річчю з дня народження першого завідувача кафедри хірургічної стоматології, професора М.Б. Фабриканта та 50-річчю полтавського періоду кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї Української медичної стоматологічної академії

ПОЛТАВА
14 - 15 листопада 2019 року

**Міністерство охорони здоров'я України
Українська медична стоматологічна академія
Українська асоціація
черепно-щелепно-лицевих хірургів
Всеукраїнська асоціація щелепно-лицевої хірургії
Асоціація стоматологів України
Головний департамент охорони здоров'я
Полтавської обласної державної адміністрації**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СТОМАТОЛОГІЇ, ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ
ХІРУРГІЇ, ПЛАСТИЧНОЇ ТА РЕКОНСТРУКТИВНОЇ ХІРУРГІЇ
ГОЛОВИ ТА ШИЇ»**

**присвяченої 155-річчю з дня народження першого завідувача кафедри
хірургічної стоматології, професора М.Б. Фабриканта та 50-річчю
полтавського періоду кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої
хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї
Української медичної стоматологічної академії**

ПОЛТАВА

14-15 листопада 2019 року

Шнайдер С.А., Романов Г.О. До питання профілактики післяекстракційних ускладнень у пацієнтів із цукровим діабетом другого типу

Шуминський Є.В. Особливості хірургічних втручань при травматичних пошкодженнях стінок лобового синуса при поєднаній краніо-фаціальній травмі

Янішен І.В., Запара П.С., Салія Л.Г. Вивчення впливу знімних акрилових протезів, виготовлених за різними лабораторними технологіями на біохімічний склад ротової рідини.

Янішен І.В., Куліш С.А., Масловський О.С. Нова вітчизняна самотвердіюча безакрилова базисна пластмаса для знімних протезів

Янішен І.В., Мовчан О. В., Герман С.А. Оцінка психоемоційного напруження при використанні знімних пластинкових протезів

Янішен І.В., Погоріла А.В., Сідорова О.В., Андрієнко К.Ю., Запара П.С. Порівняльна оцінка ефективності ортопедичного лікування пацієнтів з частковою та повною відсутністю зубів на підставі даних якості життя

Yanishen I.V., Fedotova O.L., Pogorila A.V., Sokhan M.V., Yanishena Y.I. Assessment of microecology of the oral cavity during the period of adaptation to dual-layer structures of dentures with a obturating part

Ярошенко О.Г., Соколова І.І. Рациональне харчування в грудному віці – складова частина профілактики раннього дитячого карієсу

Яценко И.В., Иваницкая Е.С., Розколуна А.А. Эффективность внутрикостной местной анестезии в хирургической стоматологии

Яценко П.И., Рибалов О.В., Новиков В.М., Иваницкая Е.С., Корасташова М.А.

Клинико-рентгенологическая характеристика отдельных видов дисфункции височно-нижнечелюстного сустава

Зовнішній вигляд основної та каталізаторної паст.	Паста мають бути однорідними високов'язкими та не містити сторонніх домішок (ТУ У 64.11406343.001)	Паста однорідні, високов'язкі без сторонніх домішок
Консистенція паст, мм: каталізаторної основної	23-27 (ТУ У 64.11406343.001)	23 23
Робочий час, с, не менше	90 (ISO 4049)	300
Час твердіння, хв	2-5 (ISO 4049)	4,5
Зовнішній вигляд та колір полімеризату	На поверхні полімеризату не повинно бути сторонніх домішок. Колір має бути рожевого відтінку (ТУ У 64.11406343.001)	Поверхня полімеризату без сторонніх домішок. Колір полімеризату рожевого відтінку
Міцність на вигин, МПа, не менше	50,0 (ISO 4049)	70,8
Водопоглинання, мкг/мм ³ , не більше	50,0 (ISO 4049)	7,5
Розчинність, мкг/мм ³ , не більше	5,0 (ISO 4049)	0,8
Точність відтворення деталей	Задовільна, якщо відрізок поздовжньої лінії безперервний між лініями «d-d» (ISO 4823)	Відрізок поздовжньої лінії між лініями «d-d» безперервний
Конічна точка плинності за Хепплером, МПа, не менше	700,0 (ТУ У 64.11406343.001)	762,8
Руйнуюча напруга при стисканні, МПа, не менше	150,0 (ТУ У 64.11406343.001)	159,9

Висновок. За результатами дослідження встановлено, що запропонована нами самотвердіюча безакрилова базисна пластмаса для знімних протезів повністю відповідає вимогам нормативних документів до таких матеріалів.

Список використаних джерел

1. Рожко М.М. Зубопротезна техніка / Рожко М.М., Неспрядько В.П. – К.: Книга плюс, 2006. – 543 с. 13. Фліс П.С. Техніка виготовлення знімних протезів / Фліс П.С., Банних Т.М. – К.: Медицина, 2008. – 256 с.
2. Основні технології виготовлення зубних протезів / [Д. М. Король, Л. С. Коробейніков, М. Д. Король та ін.]; Полтава : ФОП-Мирон І. А. – 2013. – 109 с.

ОЦІНКА ПСИХОЕМОЦІЙНОГО НАПРУЖЕННЯ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ЗНІМНИХ ПЛАСТИНКОВИХ ПРОТЕЗІВ

ЯНІШЕН І.В., МОВЧАН О.В., ГЕРМАН С.А.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

При виготовленні протезів у осіб похилого віку на перший план висувається проблема адаптації пацієнтів до знімних пластинкових протезів [1,2]. Нерідко у пацієнтів є велика кількість знімних пластинкових протезів, якими вони не користуються, незважаючи на сучасні методи виготовлення [3].

Іноді, через недолік часу, при насиченому клінічному прийомі, лікар-ортопед не має можливості провести необхідну психологічну підготовку пацієнта до особливостей користування знімними пластинковими протезами, що значно подовжує й ускладнює період адаптації до них [4,5].

Концепція ортопедичного лікування пацієнтів похилого віку повинна включати різні види лікування для того, щоб виготовити необхідний протез, що задовольняє індивідуальну психологію пацієнта [6].

Мета дослідження: вивчення самооцінки тривожності пацієнтів зі знімними пластинковими протезами, як фактор непереносимості зубних протезів, на період адаптації до них.

Матеріали та методи дослідження. Дослідження ситуативної і особистісної тривожності, з використанням шкали Ч.Д. Спілберга, нами визначено у 30 осіб (15 чоловік та 15 жінок) у віці від 20 до 50 років з інтактною зубощелепною системою і практично здорових, у 30 пацієнтів (15 чоловік та 15 жінок) у віковому періоді 45 - 59 років (середній вік) з частковою адентією та у 30 пацієнтів (15 чоловік та 15 жінок) у віці 45 - 59 років з повною адентією, а також порівняльна група 30 пацієнтів (15 чоловік та 15 жінок) у віковому періоді 60 - 74 роки (похилий вік) з повною адентією.

Пацієнтам пропонується 40 тверджень. До кожного твердження пропонується 4 варіанти відповіді.

При аналізі результатів самооцінки тривожності слід мати на увазі, що загальний бал для кожної з двох шкал може знаходитися в межах від 20 до 80 балів. При цьому чим вище підсумковий показник, тим вищий рівень тривожності (ситуативної або особистісної). При інтерпретації показників можна використовувати наступні оцінки тривожності: до 30 балів - низька, 31 - 44 бали - помірна; 45 і більше – висока.

Результати дослідження. У пацієнтів у віковому періоді 45 - 59 років (середній вік) з частковою адентією показник особистісної тривожності склав - $33,7 \pm 2,8$ балів ($34,8 \pm 2,2$ балів у чоловіків і $33,2 \pm 2,6$ балів у жінок, $p > 0,5$), а ситуативної тривожності - $35,9 \pm 3,1$ балів ($36,9 \pm 2,5$ балів у чоловіків і $36,1 \pm 3,0$ балів у жінок, $p > 0,5$).

У пацієнтів у віці 45 - 59 років з повною адентією показники особистісної та ситуативної тривожності відповідно дорівнювали: $49,9 \pm 4,7$ балів і $52,3 \pm 5,1$ балів. Відмінності між середніми значеннями (чоловіки і жінки, не знайдено ($p > 0,5$).

З наведених даних видно, що у пацієнтів з частковою адентією помірна тривожність 31 - 45 балів за шкалою Ч.Д. Спілберга, а в пацієнтів з повною адентією висока тривожність (46 і більше балів). Наявності, у осіб у віковому періоді 60 - 74 роки (похилий вік), що мають знімні протези (часткові, повні), але не користуються ними, психоемоційне напруження оцінювалося як висока ступінь-тривожності (46 і більше балів за шкалою Ч.Д. Спілберга): особистісна тривожність - $49,9 \pm 5,3$ балів і ситуативна тривожність - $52,3 \pm 4,7$ балів (середні величини у чоловіків і у жінок були практично рівнозначними, $p > 0,5$).

Висновки. З наведених даних випливає, що пацієнтам з відсутністю зубів (часткове, повне), наявністю зубних протезів і користуються ними, притаманні помірна особистісна і ситуативна тривожність, а пацієнтам з відсутністю зубів (часткове, повне), що мають зубні протези, але не користуються ними, властиві висока особистісна і ситуативна тривожність. З даних

видно, що спогоди, нав'язні шкалою самооцінки про візит до лікаря - стоматолога (терапевта, хірурга, ортопеда), під кінець стоматологічних втручань (лікування, видалення, протезування) і т. д. сприймаються по-різному, а звідси і відмінності ступеня психосоматичного напруження.

Список використаних джерел

1. Рожко М.М. Вплив адгезивних кремів для фіксації повних знімних пластинкових протезів на слизову оболонку ротової порожнини / М. М. Рожко, Р. І. Вербовська, С. Б. Герашенко, Т. Я. Дівнич // Галиц. лікар. вісн. - 2014. - 21, № 2. - С. 73-77.
2. Кривенко В.І. Якість життя як ефективний об'єктивний критерій діагностики та лікування у сучасній медицині / В. І. Кривенко, Т. Ю. Гріненко, І. С. Качан // Запорожский медицинский журнал. – 2011. – т. 13, № 6. – С. 91-96.
3. Бойчук Ю.Д. Людина як космопланетарний та біопсихосоціальний феномен // Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди «Філософія». – Харків: ХНПУ, 2013. – Вип. 40, ч. І. – С. 51-67.
4. Батаршев А.В. Базові психологічні властивості і самовизначення особистості: Практичний посібник з психологічної діагностики. - СПб.: Мова, 2015. С.44-49.
5. Сінгер М.Т., Лаліч Д. Культурні серед нас // Журнал практичного психолога. 2014. № 6. С. 11 - 71.

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ОРТОПЕДИЧНОГО ЛІКУВАННЯ ПАЦІЄНТІВ З ЧАСТКОВОЮ ТА ПОВНОЮ ВІДСУТНІСТЮ ЗУБІВ НА ПІДСТАВІ ДАНИХ ЯКОСТІ ЖИТТЯ

ЯНІЩЕНІВ, ПОГОРІЛА А.В., СІДОРОВА О.В., АНДРІЄНКО К.Ю., ЗАПАРА П.С.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. У сучасній ортопедичній стоматології питання якості життя, пов'язане напряму зі здоров'ям пацієнта, займає одне з актуальних позицій у якісному лікуванні [4].

На думку Новик А.А. та Іонової Т.І. особливо велике значення має дослідження якості життя в медицині. Ця концепція дозволила повернутися до принципу клінічної практики «лікувати не хворобу, а хворого» [3].

Оцінка якості життя пацієнтів необхідна не тільки для досягнення запланованого результату реабілітації, але і для оцінки ефективності застосовуваних схем та технологій ортопедичного лікування.

Метою нашого дослідження була порівняльна оцінка якості життя пацієнтів на етапах ортопедичного лікування знімними конструкціями зубних протезів виявленої у результаті комплексу досліджень за допомогою розробленої анкети-опитувальника.

Матеріали та методи. Протягом 2017-2019 років було проведено клінічне обстеження та суб'єктивний аналіз 135 пацієнтів, які звернулися з метою протезування знімними ортопедичними конструкціями.

Критеріями вибору пацієнтів були: розподіл за статеву ознакою: чоловіки / жінки = 1:1; вік пацієнтів - від 40 до 80 років; часткова та повна відсутність зубів на верхній і нижній щелепах; топографія дефектів зубних рядів та беззубих щелеп; методи ортопедичного лікування (часткові знімні, повні знімні конструкції зубних протезів) [1,2].

Рестрація даних проводилася на трьох етапах дослідження - до початку лікування, через місяць після лікування та через 6 місяців після лікування.

Результати досліджень. Найгірший рівень ЯЖ до та після лікування знімними протезами виявлено в 3-й та 4-й віковій підгрупах (79,8±0,50 і 64,5±0,33 балів відповідно). Незважаючи на те, що показники змінилися в 1,28 рази в бік підвищення, кінцевий рівень ЯЖ, відображений через 6 місяців після лікування, залишився серед цих пацієнтів